

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΜΠΕΝΑΚΗΣ

Μέσα από την παλαιά ζωή και τις μορφές της παλαιάς μί- κρης Αθήνας, που ήταν των Αθηναίων τότε ή Αθήνα, και

Ο φτωχός ο Μαντζουρίδης, τσακί- στηκε, τρέχοντας να βρή την έλλη- νική πρεσβεία της Αθήνας!

Κρήτη και δεν ξέρω που άλλου. Και η μὲν πολεμικές του άνταρσίες είχαν και τὸ τέλος τους, μιά άνταρσία όμως δεν τὸν άφησε ποτέ από κοντά και τὸν άκολουθήσε έως τὸν τάφο.

Η άνταρσία κατά της ίδιας του ζωής!...

Τὸν τρέφανε τρία ιδανικά:

Τὸ κρασί, ἡ πατρίδα και ἡ πέννα. Μπορούσε ίσως νά φύγη και νά έπιδοθῆ σέ άλλα επαγγέλματα, μπορούσε νά μείνη και σὸ ναυτικό, που θά ἦταν σήμερα και — γιατί όχι ; — άρχιναύαρχος, μπορούσε νά κάμη ὅ,τι ἤθελε, αλλά προτίμησε από όλα αυτά, νά στάξη τῆ μαύρη του ζωή, πε- νιά-πεννιά, κοντά σὸ καλαμάρι, και άπά- νω σὸ τραπέζι τὸ δημοσιογραφικό.

Όταν δεν ἦτανε σὸ γραφεῖο τῆς έφημε- ρίδος — εργαζόταν στην «Ακρόπολι» πάν- τοτε σχεδόν — ἦταν στην ταβέρνα. Θυμοῦ- μαι και ἕνα τραγουδάκι-γνωμικόν, που τὸ ἔλεγε σ' ὄλους, όταν τὸν συμβούλευαν νά πάψη πειά νά πίνη, γιατί ἦταν σέ χάλι πλέ- ον ἡ υγεία του:

Όλα 'ν' ύφάδια τῆς κοιλιάς, και τὸ ψωμί στημόν

μὰ τὸ καυμένο τὸ κρασί όλα τὰ θεμελιώνει.

Πῆγε κι' άντάρτης στην Κρήτη.

“Η, όταν τοῦ ἔλεγεν ὁ μακαρίτης ὁ Παπαδιαμάν- της:

— «Τὸ κρασί τῆν κάρα σε», άπαντοῦσεν αὐτὸς μ' ἕνα τετράστιχο, που δεν ξέρω αν ἦτανε δικό του, ἢ αν ἦ- ταν λαϊκό:

“Ο Θεός ἔδωκε τὸ κρασί νά πίνουν οἱ άνθρωποι, και για τὰ ζῶα τὸ νερό. “Ετσι περνούν οἱ κόποι.

Μιά από τις άδυναμίες του ἦσαν και ἡ φάρσες. “Ε- θεωρεῖτο, μάλιστα, τότε στην Αθήνα, ἕνας από τούς μοναδικούς φαρσέρ.

*** Θυμοῦμαι, τότε, εἰργά-

ζετο στην «Ακρόπολι» ἕνα καλὸ και αγαθὸ παιδί από τῆ Ρωσία, ὁ μακαρίτης ὁ Μαντζουρίδης. Φοροῦσε πάντα θε- καπέλλο.

Πρόθυμο και πειθαρχικό, ὅπως ὅλοι οἱ “Ελληνες τοῦ έξωτερικοῦ, πριν άποκτήσουν τῆν άναιδειαν και τῆν θρασύτητα τῆς ἑλληνικῆς ἑ- λευθερίας.

Κάποιο ζήτημα έξωτερικό, ἔθني- κῆς φύσεως, ξεφύ- τρωσε τῆν ἔποχή ἐκείνη, που άνε- στάτωσε τούς Α- θηναίους. Συγκι- νοῦσαν τὸν κό- σμο τότε, τὰ ἔθني- κά ζητήματα. “Ε- να θράδυ, λοιπόν, ὁ Μπενάκης ἔστει-

λε τὸν φτωχὸ και άπονήρευτο Μαντζουρίδη νά πάρη μιά συνέντευξι για τὸ ζήτημα αὐτὸ στην... ἑλληνική πρεσβεία.

— Και που εἶνε ἡ ἑλληνική πρεσβεία; ρώτησεν ἐκεῖνος.

— Στην ὁδὸ Πινακωτῶν! Αλλά σπεῦσε γρήγορα, γιατί θά κλείσουμε τὸ φύλλο.

Τσακίστηκε ἐκεῖνο τὸ θράδυ, χτυπώντας πόρτες και ξυπνώντας ὅλα τὰ σπίτια τῆς ὁ- δοῦ Πινακωτῶν ὁ Μαντζουρίδης, για νά μά- θη που βρίσκεται αὐτῆ «ἀναθεματισμένη ἡ ἑλληνική πρεσβεία»!

— Αὐτὰ εἶνε τὰ χάλια τῆς δημοσιογρα- φίας σήμερα! τοῦ εἶπεν ὁ Μπενάκης, ἔλει- νολογῶν, δῆθεν τῆν κατάστασιν, όταν άπηλ- πιμένος και ἕν καταπτώσει ἐγύρισεν ὁ Μαντζουρίδης από τῆν άποστολήν, λέγον- τας ὅτι «δεν βρήκε τῆν ἑλληνικήν πρεσβεῖ- αν πουθενά»!

***

“Αλλη μιά φορά, ὁ Μπενάκης κάλεσε τὸν ἴδιο συντάκτη και τοῦ εἶπε σοβαρά δῆθεν και μυστικά:

— “Ακουσε ἐδῶ.

— Τί;

— Κάποιο μεγάλο σκάνδαλο άνεκαλύφθη στον Δῆμο και θά χαλάσουμε τὸν κόσμο αὔριο.

— Μπα!

— Μάλιστα, αλλά μὴν πῆς σέ κανένα τίποτε! Πῆγαινε μό- νον σέ παρακαλῶ με τρόπο, χωρίς κανεις νά σ' ἔνοήση, και μέτρησε πόσες ρόδες ἔχουνε τὸ κάρρα τῆς καθαριότη- τος τῆς Δημαρχίας.

— Γιατί; Τί συνέβη;

— “Ο Δήμαρχος κατε- χράσθηκε... μιά ρόδα ά- πό κάθε κάρρο!

***

Φαίνεται δέ ὅτι, εἶχε ἰδιαιτέραν μανίαν με- τῆν «ἑλληνικήν πρεσβεῖ- αν» ὁ Μπενάκης.

Μιά φορά, ἕνας άντα- ποκριτῆς από τὸ Αγρί- νιο τηλεγράφησε στην «Ακρόπολι»:

“Ο Δήμαρχος καταχρασθηκε μιά... ρόδα από κάθε κάρρο!

«'Αστυνομός αρνείται διαρρήδην παράσχη πληροφορίας ἐπὶ χθὲς διαπραχθείσης ἐνταῦθα κλοπῆς. 'Αναμένω ὁδηγίας.»

'Υπογραφή: «'Ανταποκριτῆς»

Καὶ ἡ «'Ακρόπολις» τοῦ ἀπάντησε τηλεγραφικῶς:

«Κύριον Μ.

'Ανταποκριτὴν «'Αεροπόλεως»

'Α γ ρ ῖ ν ι ο ν

Διαμαρτυρηθῆτε... ἑλληνικὴν πρεσβείαν.

'Υπογραφή: «Μπενάκης»

'Αντιπάθειά του ἦταν ἡ χωροφυλακὴ.

Μιά νύκτα, πού ἔβγαινε ἀπὸ τὴ Βουλῆ, ἀργά, ὅταν εἶχε διακοπὴ ἢ συνεδρίασις καὶ συνήντησε ἕναν Κρητὰ ἐνωμοτάρχη, τοῦ εἶπε βιαστικὸς δῆθεν καὶ ταραγμένως:

— "Ἄστα, μὴν τὰ ρωτᾶς!

— Γιατί; τί συμβαίνει; ρώτησε ἐκεῖνος.

— Βρὲ ἀδερφέ, ἔχασε τὶς «μπαρμπέτες» του ὁ κ. Πρωθυπουργὸς καὶ ἐγένινε ὁ κόσμος ἄνω - κάτω.

Πρωθυπουργὸς τῆς 'Ελλάδος, τότε, ἦταν ὁ μακαρίτης Θεόδωρος Δηληγιάννης.

— Τί! Τί ἔχασεν, εἶπες; ρώτησεν ὁ Κρητικὸς, μὴ ἐννοήσας τί ἐσήμαινε ἡ λέξις «μπαρμπέτες».

— Τὶς «μπαρμπέτες» του ἔχασε ὁ ἄνθρωπος. 'Εσεῖς τί κάνετε οἱ ἀστυνομικοὶ, κοιμᾶσθε;

— Τὶς ἔχασε ἢ μήπως τοῦ τὶς κλέψανε;

— "Ἴσως καὶ νὰ τοῦ τὶς κλέψανε. Κι' αὐριο θὰ κάνη ἕνα διάταγμα, νὰ καταργήσῃ ὅλη τὴν ἀστυνομία.

'Ετρόμαξεν ὁ δυστυχὴς ὁ Κρητικὸς καὶ ἔφυγε πρὸς τὴν Διεύθυνσι, τρεχάτος.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη εἰς τὰ τηλέφωνα τῶν ἀστυνομικῶν τμημάτων καὶ τῆς Διευθύνσεως διενυκτέρευαν κάτι μπεκρηδὲς ὑπενωμοτάρχει.

'Ἡ Αθήνα τότε ἦταν μικρὴ, δὲν εἶχε φασαρίες, καὶ οἱ διευθύνοντες ἡσύχαζαν ἐνωρίς, ὅταν δὲν γλεντοῦσαν μὲ γκιουβέτσια ἀπάνω στὰ «πατάρια» καὶ μὲ ρετσίνα:

— «Κάντιο ἀληθινό!»

Οἱ ἄγρυπνοι ἐνωμοτάρχει δὲν ἤξευραν περισσότερο τοῦ Κρητικοῦ τί ἦσαν ἡ «μπαρμπέτες» πού ἔκλεψαν τοῦ Πρωθυπουργοῦ, καὶ ὅλη τὴ νύκτα τὰ ἀστυνομικὰ τηλέφωνα ξεκούφαναν τὸν κόσμο καὶ ἰδίως τὰ γραφεῖα τῆς «'Αεροπόλεως», ζητοῦντα λεπτομερείας τοῦ συμβάντος, γιὰ νὰ... δράσουν... Στὸ σπῆτι τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἐφοβοῦντο νὰ ἀποτανθοῦν καὶ νὰ ρωτήσουν, γιὰτί ἐφοβοῦντο μήπως φανοῦν ὅτι δὲν ξέρουν λεπτομερείας τῆς... κλοπῆς.

Μέσα στὴ σύγχυσι ἐκείνη τὴν τηλεφωνικὴ, ἀπαντοῦσε ὁ Μπενάκης ὡς... ὑποδιευθυντῆς, ζαλίζων τὴν ἀστυνομίαν περισσότερο.

— 'Αστυνομός αὐτοῦ;... 'Εδῶ ὑποδιευθυντῆς...

Τί ἔκλεψαν, λέει;... Τοὺς μ π α ρ μ π ἄ δ ε ς τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ;... Μάλιστα! Μάλιστα, γνωρίζω... 'Ο δράστης;... Μάλιστα... Καταδιώκεται τὴ στιγμὴ αὐτὴ στὴν ὁδὸ Κυδαθηναίων!... Πῶς;... Καὶ κάθεσθε ἀκόμα!...

***

Τὸ τέλος τοῦ Μπενάκη ἦταν δυστυχές. Συρροὴ ἀσθενειῶν, πού προήλθαν ἀπὸ τὸ κρασί, τὰ ξενύχτια καὶ τὴν ἀστατὴ ζωὴ τοῦ ἀφρόντιδος «ἐργένη» ἐκείνου τοῦ καιροῦ, τὸν ἔφεραν μιά ὥρα ἐνωρίτερα στὸν τάφο.

'Απέθανε, ἂν ἐνθυμοῦμαι καλῶς, σ' ἕνα δωμάτιο μικρὸ καὶ φτωχικὸ μιᾶς αὐλῆς τῆς Πλάκας, καθὼς μοῦ ἔλεγεν ὁ ἐπιθεωρητῆς τῶν σχολείων κ. Γ. Λιάσκας, 'Ἡπειρώτης, μόνος καὶ λησμονημένος, τὴν ἐποχὴ ἀκριβῶς πού εἶχε πεσε τὴν σπιτονοικοκυρὰ του ὅτι εἶνε «ὁ γνωστός ὁμογενὴς Μ π ε ν ἄ κ η ς ἐξ Αἰγύπτου, θαρυνθεὶς τὴν πλουσίαν ἀλεξανδρινὴν ζωὴν καὶ θέλων, γιὰ ποικιλία, νὰ ζῆσι λίγα καὶ ὡς μποῦεμ στὰ δωμάτια τῆς Πλάκας.

'Ο ἄλλος, μακαρίτης καὶ αὐτὸς σήμερ. Μπενάκης, ὁ πλούσιος καὶ εὐεργέτης κατόπι τῆς 'Ελλάδος, ἔξ ὀνόματος μόνον ἦταν γνωστός τότε στὰς Αθήνας.

'Ο θάνατός του ἔτσι ἐδηλώθη στὴν ἀστυνομία, καὶ ἕνα φύλλο τότε ἀπογευματινὸ, μὴ

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΕΥΘΥΜΑ ΛΟΓΙΑ

Μιλοῦν δυὸ δεσποινίδες.

—'Απεφάσισα νὰ μὴν παντρευτῶ πρὶν φτάσω στὰ τριάντα...

— Καὶ ἐγὼ ἀπεφάσισα... νὰ μὴ φτάσω ποτέ στὰ τριάντα ἂν δὲν παντρευτῶ!...

***

Μιά νέα νεοπαντρη πηγαίνει στὴ μητέρα τῆς ταραγμένη.

— Μαμά, τῆς λέει, ὁ Γάστων μου ἔκαμε μιὰ φοβερὴ δῆλωσι.

— Τί παιδί μου;

— Μοῦ εἶπε πῶς ἂν τὸν ἀπατήσω θὰ μὲ σκοτώσῃ.

'Ἡ μαμά χαμογελάει καὶ ἀπαντᾷ:

— Καὶ ὁ πατέρας σου μοῦ εἶχε κάνει τὴν ἴδια ἀπειλὴ. 'Αλλὰ βλέπεις ὅτι εἶμαι... ζωντανὴ ἔπειτα ἀπὸ τόσα χρόνια...

***

Κάποιος μιλεῖ γιὰ τὰ μαρτύρια πού πέρασε μὲ τὶς γυναῖκες.

— Λοιπὸν δὲν θρέθηκε οὔτε μιὰ πού νὰ σ' εὐχαριστήσῃ μιὰ φορὰ; τὸν ρωτοῦν.

— Δὲν μπορῶ νὰ τὸ πῶ αὐτό. "Ὅλες μάλιστα εἶχαν μιὰ καλὴ καὶ ἀλησμόνητη στιγμὴ μαζί μου.

— Ποιά;

— Τὴν στιγμὴ πού χωρίζαμε!

***

—'Εχω δυὸ γιουὺς πού βρίσκονται σὲ καλὴ θέσι. 'Ο πρῶτος εἶνε γκαρσόνι καφενεῖου καὶ ὁ ἄλλος στὴν 'Ιατρικὴ Σχολή.

— Τὸν δεῦτερο, λοιπὸν θὰ τὸν κάνης γιὰτρό;

— "ὦ, ὄχι... 'Ο καθηγητῆς τῆς φυσιολογίας τὸν ἔχει σὲ μιὰ μεγάλη μπουκάλα μέσα στὸ οἶνόπνευμα. Γεννήθηκε τέρας!

***

'Ο οἶκος Ντυρὰν καὶ Σια πρόκειται νὰ ἐρτάσῃ τὴν ἑκατονταετηρίδα τῆς ἰδρύσεώς του. Καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ ὁ γέρω - Ντυρὰν λέει σ' ἕνα φίλο του:

—'Ἡθελα νὰ κάνω κάτι, πού νὰ ἐκπλήξῃ 'Αλλὰ κάτι πού νὰ μὴ κοστίσῃ πολὺ ἀκριβὰ, νὰ μιλήσουν ἢ ἐφημερίδες γι' αὐτό καὶ ταυτοχρόνως νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς ὑπαλλήλους μου. Τί μὲ συμβουλεύεις;

'Ο φίλος του σκέφθηκε καὶ τοῦ εἶπε:

—'Ἀκουσε, φίλε μου Ντυρὰν. Δὲν ἔχεις παρὰ νὰ κρεμασθῆς. Αὐτὸ δὲν θὰ κοστίσῃ τίποτε, θὰ γράψουν ὅλες ἢ ἐφημερίδες καὶ θὰ κάνη ἐξαιρετικὴ εὐχαρίστησι στοὺς ὑπαλλήλους σου.

***

Στοῦ γιαιτροῦ:

'Ο γιαιτρός.— 'Εν πρώτοις, κύριε ἤθελα νὰ μοῦ εἰπῆτε κάτι. Πρὶν νὰρῆθῃτε ἐδῶ, ἐπήγατε νὰ συμβουλευθῆτε κανέναν ἄλλο γιαιτρό; Θέλω νὰ τὸ ξέρω.

'Ο πελάτης.— Ναι, γιαιτρέ μου, 'Επῆγα στὸν φαρμακοποιά.

'Ο γιαιτρός.— Σ' αὐτὸ τὸ γαιδοῦρι τὸν φαρμακοποιό; 'Εγὼ ὡς μόνη συμβουλὴ θεραπείας θὰ σᾶς ἔλεγα νὰ κάνετε τὸ ἀντίθετο ἀπὸ ὅ,τι σᾶς εἶπε αὐτός. Μὴ μοῦ τὸ κρύψετε, σᾶς παρακαλῶ. Τί σᾶς συνεβούλευσε;

'Ο πελάτης.— Νὰ ἔρθω σὲ σᾶς...

προφθάσαν νὰ τὸ ἐξακριβώσῃ, ἀνέγραψε τὴν εἰδησιν:

«'Ἡ τελευταία ἰδιοτροπία ἐνὸς ὁμογενοῦς»

'Ο μακαρίτης ὁ Μπενάκης ἔκανε φάρσες καὶ μέσα ἀπὸ τὸν τάφο του...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

